מסרטון אחד – לערכת הוראה שלמה

כרטיס פרומפטים לסדנה · 10 פרומפטים מקוריים · אוגדן פרומפטים מנצחים · יצרה: רוית ראש בן ישי

1 בוחרים סרטון
3–15 דק׳, קריינות ברורה או כתוביות, מקור אמין, מתאים לגיל.

2 מוסיפים כמקור
בכלי שיחה חכם / מחברת מקורות חכמה. לא נקרא? מדביקים תמליל.

3 מדביקים פרומפט
ממלאים **[כיתה]** ו־**[מקצוע]**. פרומפט אחד בכל פעם.

4 בודקים ומתאימים
כל עובדה וכל חותמת זמן מול הסרטון. מתאימים לכיתה.

1. מערך שיעור שהסרטון במרכזו

את/ה מתכנן/ת שיעורים מנוסה. בנה/י מערך שיעור של **[משך השיעור]** דקות לכיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**, שהסרטון הלימודי שבמקורות נמצא במרכזו.
כלול/י:
1. 2–3 מטרות למידה בניסוח "התלמידים והתלמידות יוכלו ל…".
2. פתיחה של 5 דקות שמעוררת סקרנות (שאלה, תמונה או ניבוי) – בלי לגלות את התוכן.
3. חלוקת הסרטון ל־2–3 מקטעים עם עצירות; לכל עצירה שאלה אחת וחותמת זמן (דקה:שנייה).
4. פעילות עיבוד בזוגות או בקבוצות אחרי הצפייה.
5. סיכום וכרטיס יציאה של 2 שאלות.
6. טבלת זמנים: שלב · דקות · מה עושה המורה · מה עושים התלמידים.
הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

בקשו קודם רק את טבלת הזמנים, אשרו – ורק אז את הפירוט. כך קל לתקן כיוון לפני שהכול נכתב.

2. דף צפייה פעילה

הכן/י דף צפייה פעילה לתלמידי כיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]** על בסיס הסרטון שבמקורות.
מבנה הדף:
- לפני הצפייה: 2 שאלות ניבוי או ידע קודם.
- בזמן הצפייה: 6–8 משימות קצרות לפי סדר הסרטון, כל אחת עם חותמת זמן (דקה:שנייה) – השלמה, נכון/לא נכון, סקיצה קטנה, "רשמו מילה חשובה".
- אחרי הצפייה: שאלה אחת "למה זה חשוב לי?" ושאלה אחת שהסרטון לא עונה עליה.
- שורת שם / כיתה / תאריך בראש הדף ומקום לכתיבה מתחת לכל משימה.
- בסוף – מפתח תשובות נפרד למורה.
כתוב/י בפנייה לרבים ולרבות (קראו, כתבו, סמנו) ובמשפטים קצרים. הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

חותמות הזמן מאפשרות לעצור בדיוק בנקודה – וגם בודקות שהכלי באמת "קרא" את הסרטון. אם הן לא מתאימות, בדקו את כל הדף.

3. דף עבודה מדורג + מפתח תשובות

צור/י דף עבודה לתלמידי כיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]** שמתרגל את התוכן המרכזי של הסרטון שבמקורות.
- 3 חלקים מדורגים: א׳ – הבנה ואיתור (3 שאלות), ב׳ – יישום (2 שאלות או בעיה מהחיים), ג׳ – חשיבה מסדר גבוה (שאלה פתוחה אחת).
- שלב/י סוגי שאלות: רב־ברירה עם 4 מסיחים סבירים, התאמה, השלמה ושאלה פתוחה.
- ליד כל שאלה ציין/י רמת קושי: ☆ / ☆☆ / ☆☆☆.
- בסוף: מפתח תשובות מלא, כולל תשובה לדוגמה לשאלה הפתוחה ו־3 קריטריונים לבדיקתה.
השפה תתאים לגיל והפנייה לרבים ולרבות. הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

בקשו מיד "גרסה ב׳ – אותן מטרות, שאלות אחרות". מצוין לקבוצות מקבילות או לבוחן חוזר.

4. תרגול שליפה וחזרה מרווחת

על בסיס הסרטון שבמקורות, כתוב/י שאלות לתרגול שליפה (עונים מהזיכרון, בלי סרטון ובלי מחברת) לתלמידי כיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**.
- סבב 1 – בסוף השיעור: 5 שאלות קצרות.
- סבב 2 – אחרי 3 ימים: 5 שאלות אחרות על אותם רעיונות, בניסוח שונה.
- סבב 3 – אחרי שבוע: 3 שאלות שמחברות בין הסרטון לנושא שלמדנו קודם: **[נושא קודם]**.
- כל שאלה נענית במשפט אחד או פחות.
- בסוף כל סבב: תשובות קצרות למורה ומשפט אחד לתלמידים שמסביר למה שולפים מהזיכרון.
שאל/י רק על הרעיונות המרכזיים – לא על פרטים שוליים כמו שמות או מספרים.
הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

הקרינו את סבב 2 כפתיחת שיעור של 5 דקות, בלי ציון. השליפה עצמה היא הלמידה.

5. דיון וחשיבה ביקורתית

בנה/י פעילות דיון וחשיבה ביקורתית של 20 דקות בעקבות הסרטון שבמקורות, לכיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**.
כלול/י:
1. 3 שאלות דיון פתוחות שאין להן תשובה נכונה אחת.
2. "מה הסרטון לא מספר לנו?" – 3 שאלות על מה שחסר, מי מציג את המידע ואיך אפשר לבדוק אותו במקור נוסף.
3. טענה אחת מהסרטון שהתלמידים יבחנו: בעד / נגד / תלוי – עם פתיחי משפטים לעזרה ("אני מסכים/ה כי…", "מצד שני…").
4. מבנה עבודה: חשיבה אישית (2 דק׳) ← זוגות (5 דק׳) ← מליאה.
5. 3 כללי שיח מכבד לתלייה על הלוח.
שמור/י על ניטרליות והימנע/י מנושאים פוליטיים. הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

השאלה "מה חסר בסרטון?" היא אוריינות מדיה בזעיר אנפין – מתאימה לכל מקצוע ולשיעורי חינוך.

6. הערכה מעצבת – בודקים הבנה תוך כדי

הכן/י כלים להערכה מעצבת (בדיקת הבנה תוך כדי למידה, לא ציון) לשיעור על הסרטון שבמקורות, כיתה **[כיתה]**, מקצוע **[מקצוע]**:
- "שאלת ציר" אחת לאמצע השיעור: רב־ברירה שכל מסיח בה חושף תפיסה שגויה מסוימת. ליד כל מסיח – מה הוא מלמד את המורה ומה עושים אם רבים בחרו בו.
- 3 תפיסות שגויות שהסרטון עלול ליצור או לחזק, ואיך מזהים אותן.
- כרטיס יציאה 3-2-1: 3 דברים שלמדתי, 2 שאלות שנשארו לי, חיבור 1 לחיים.
- סולם הערכה עצמית בארבע דרגות עם אימוג׳י.
- טבלה קצרה למורה: מה עושים מחר עם מי שהבינו / הבינו חלקית / עוד לא.
הסתמך/י רק על מה שנאמר ומוצג בסרטון. אם חסר מידע – כתוב/י "לא מופיע בסרטון" ואל תשלים/י מהדמיון.

במקום לאסוף דפים – "הראו באצבעות 1–4". תוך 30 שניות יודעים אם להמשיך או לעצור.

7. מילון מושגים מהסרטון

צור/י מילון מושגים מהסרטון שבמקורות לתלמידי כיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**:
- 8–12 מושגים מרכזיים לפי סדר הופעתם, כל אחד עם חותמת זמן.
- לכל מושג: הגדרה פשוטה במשפט אחד, משפט דוגמה מחיי היום־יום, אימוג׳י או רמז חזותי, ומילה קרובה אם יש.
- הצג/י בטבלה: מושג · הגדרה · דוגמה · רמז חזותי.
- בסוף: תרגיל התאמה (מושג ↔ הגדרה) ו־5 משפטים להשלמה עם מחסן מילים.
- מושג שלא מוסבר בסרטון – סמן/י "להשלמה מהמורה" ואל תמציא/י הגדרה.

למילון יש ערך כפול לעולים: הוסיפו לפרומפט "הוסף/י עמודה בשפה: [שפה]".

🛠️ 8. משימת ביצוע אותנטית + מחוון

תכנן/י משימת ביצוע בעקבות הסרטון שבמקורות, לכיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**:

- תרחיש מהחיים עם תפקיד וקהל (למשל: "אתם צוות ההסברה של בית הספר...").
- 3 אפשרויות תוצר לבחירה באותה רמת קושי (כרזה, הסבר מוקלט קצר, דגם, כתבה, הצגה קצרה).
- שלבי עבודה עם לוח זמנים לשבוע.
- מחוון בטבלה: 4 קריטריונים × 4 רמות, בשפה ידידותית לתלמידים.
- דף רפלקציה קצר לסיום ושאלות מנחות למורה במהלך העבודה.

התוכן העובדתי יישען על הסרטון; כל מידע נוסף יסומן "לבדיקה במקור נוסף".

השאלות המנחות הופכות אתכם למאמנים ולא לבודקים – הסתובבו בין הקבוצות איתן ביד.

❤️ 9. התאמה לחנ"מ ולעולים חדשים

קח/י את חומר ההוראה שיצרת על בסיס הסרטון (או צור/י דף צפייה קצר) והכן/י ממנו שלוש גרסאות לכיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**:

1. רגילה.
2. חנ"מ: משפטים קצרים, משימה אחת בכל שורה, 2–3 אפשרויות בחירה בלבד, מחסן מילים, הדגשת מילת המפתח בכל שאלה, בלי מגבלת זמן.
3. עולים חדשים: עברית פשוטה, מילון תמונות או אימוג'י למילים הקשות, פתיחי תשובה ("בסרטון ראיתי ש...") ואפשרות לענות בציור או בהתאמה.

שמור/י על אותן מטרות למידה בכל הגרסאות – משנים את הדרך, לא את היעד. בדף התלמיד אל תכתוב/י "חנ"מ" או "עולים": סמן/י כל גרסה בסמל צבע (🟢 🟡 🔴) והסבר/י למורה בנפרד.

הדפיסו את שלוש הגרסאות על אותו צבע נייר – כולם עובדים על "אותו דף".

🧺 10. ערכת הוראה מלאה – שלב אחר שלב

בנה/י ערכת הוראה מלאה על בסיס הסרטון שבמקורות, לכיתה **[כיתה]** במקצוע **[מקצוע]**. עבוד/י בשלבים: הצג/י חלק אחד בכל פעם ושאל/י "להמשיך?" לפני החלק הבא.

1. סיכום הסרטון ב־5 נקודות + 3 מטרות למידה.
2. מערך שיעור של **[משך השיעור]** דקות.
3. דף צפייה פעילה עם חותמות זמן.
4. דף עבודה מדורג עם מפתח תשובות.
5. 5 שאלות שליפה ושאלת ציר להערכה מעצבת.
6. פעילות דיון אחת.
7. התאמה לחנ"מ ולעולים חדשים.
8. משימת ביצוע קצרה עם מחוון.

לאורך כל הערכה: פנייה לרבים ולרבות, שפה מותאמת לגיל, הסתמכות על הסרטון בלבד וחותמת זמן לכל עובדה. בסוף – רשימת "מה לבדוק לפני הכיתה".

אספו את כל החלקים למסמך אחד לפי הסדר – וקיבלתם ערכה לשיתוף עם צוות המקצוע.

🔍 פרומפט בדיקה – אחרי כל תוצר:

עבור/י על כל מה שכתבת והשווה/י לסרטון שבמקורות. סמן/י כל משפט שאינו מופיע בסרטון, כל חותמת זמן שאינה מדויקת וכל מונח שהוגדר לא נכון – ותקן/י אותם.

🔒 לא מוסיפים לכלי שמות, ציונים או פרטים מזהים של תלמידים · 🖼️ מקרינים סרטונים מהמקור · 🌐 כל הפרומפטים, בונה פרומפט ודוגמה מלאה: ogdan-promptim.sites.tab.bot/sirton.html